

Nasjonalmuseet +
Randsfjordmuseet

*Visjoner & utfordringer:
kulturarvens
samfunnsbetydning &
verdien av dialog*

RANDSFJORD-
MUSEET

N
M

Hva er det første bildet du får i hodet når du hører ordet:

KULTURARV

Kulturarven for folk flest

BUNAD

STABBUR & LAFTET TØMMER

KOMMAGBÅND

ERIK BYE

HÅNDTVERKSTRADISJONER

MANGLETRE

IBSEN

LEONARDO DICAPRIO

«Fylkeskommunen og alle dinosaurene som flytter på papirer i kulturarvens navn. Og kulturarv for dem er noen dritgamle bygg som må bevares akkurat som de er, selv om de ser ut som (og ER) rønner»

«En sal full av kulturbyråkrater, kulturforskere og museumsfolk med en fyr som for tredje gang reiser seg for å dosere uten at noen har bedt han om det»

NORSKE VERDIAR

I ei julehelsing på Facebook i 2016
Hofstad Helleland til debatt om no
press, meinte ho. Utspelet førte til
i valkampen i 2017.

Vesle julaftan 2016 skreiv kulturministeren på Facebook
brunost. Dugnad og grøt. Generasjoner har skapt det
på våre verdier. Være stolte av de. Og med selvtillit vis
før oss har bygd opp. God jull!»

Julehelsinga frå statsråden var redusert til ei forsvarsta
faldspolitikken Bondevik-regjeringa manifesterte gjenn
2003. Her grunn gav staten sitt ansvar for den norske k
utspel peikte i ei anna retning og mot eit ekskluderand

NORWEGIAN VALUES

In a Christmas message posted on Facebook in 2016, the
invited a discussion about Norwegian
debate that also

Kulturarven som truet

- Vår likegyldighet (Avisa Sør-Trønderlag)
- Klimaendringene
- Krig
- Yoga (den kristne kulturarven spesifikt)
- Unge voksne som bosetter seg i bokmålsdominerte områder
- Innvandrere
- Innvandrere
- Innvandrere

Kulturarven som alt

Kulturarven **FOR** **DUMMIES**

Kulturarven er all kulturen vi har arva etter generasjonene før oss. Både fysiske gjenstandar og kulturuttrykk som sangar, eventyr, mat, kunst, dans og litteratur.

Kulturarvskolen.no

- Vi har alle både en klar forventning om og samtidig upresis forståelse av hva kulturarv er. Kulturarv er både velkjent og uhandgripelig.
- Våre forventninger er avgjørende, for våre forventninger *er* kulturarven.
- Kulturarven er ikke noe som allerede er. Den skapes av oss gjennom forstillinger og fortellinger i nåtid.
- Hvordan vil vi forvalte dette ansvaret?

Kulturarv som statisk & aktivt

Det å forvalte kulturarven er ikke noe vi gjør passivt, det er noe vi gjør aktivt. Vi kuraterer kulturarven

Museenes kulturhistoriske bygningssamlinger

Resultat fra kartlegging og tilstandsvurdering av de kulturhistoriske bygningene i samlingene ved museene i det nasjonale museumsnettverket 2019

- «Norgeshistoriens etniske og kulturelle mangfold knyttet til den samiske befolkningen gjenspeiles i beskjedne grad museenes bygningssamlinger. De fem nasjonale minoritetsgruppene er svakt representert. Den jødiske minoritetsgruppen er totalt fraværende» Kulturrådet, 2019
- «Det som skjer i et post-kristent Norge når nasjonalhelgenen, Olav den hellige, skal restitueres, er at fortellingen skrives om til abstrakte samtidsverdier» Eivor Oftestad, Vårt Land 28/07/22

«Institusjonene er ikke bare konkrete steder. De er hele den ideologien og den fortellingen de forteller. Det er en institusjon. Vår kulturarv har blitt institusjonalisert, og dermed har den blitt låst fast til noen faste mønstre og modeller»

- Pierre Lionel Matte/ Museale forstyrrelser

Copyright: Laila Duran

Skakke folkedrakter

**Skeivt
kulturår
2022**

Nasjonal museet

Hulda Garborg – bunadens mor (1862-1934)

- Bunaden skulle tilpasses samtiden slik at flere ønsket å bruke den
- Bunaden skulle gi inntrykk av å være historiske drakter
- Bunaden skulle være av norsk materiale og hjemmelaget
- Frykten for bondekulturen datidens innvandrefrykt.
- Bunaden som et radikalt opposisjonelt plagg

NORSK INSTITUTT FOR
BUNAD OG
FOLKEDRAKT

407

"I was a bit sceptical at first because I knew I'd stand out."

"I think I'll feel proud when I wear the Norwegian national costume, maybe even more so as I get older."

Felix Stangeland, konfirmant spring 2022

201 Felix

202 Bunad

203 Mona

205 Kayla

204 Bunad

206 Bunad

...nads
bunad, but on trying a beltestakk I fell in love with it and decided to switch, even though I have zero connections to Telemark."

A bunad often costs between NOK 4,000 and 6,000. Not all young people can afford to party. In Norway we spend at least NOK every year on bunad costumes for confirm

**NASJONAL
SAMLING**

Kulturarv & dialog- hva kan vi lære fra museene?

1. Ikke ta kulturarven for god fisk

2. *Gi faen med omsorg*

3. Ikke ta kulturarven på alvor

